

Σαρώστε την ιστορία !

Όταν το παρελθον συναντά την τεχνολογία
«Το παιδί η πόλη και τα μνημεία»

Στ'1

1^ο Δημοτικό
Σχολείο Βύρωνα

Γνωριμία με τα γλυπτά και τα τοπόσημα

Στα πλαίσια της υλοποίησης του προγράμματος «**Το παιδί η πόλη και τα μνημεία**» εμείς οι μαθητές/τριες του Στ'1 του 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου Βύρωνα αρχικά ήρθαμε σε επαφή με τις έννοιες: **γλυπτά ,μνημεία , τοπόσημα**. Ψάξαμε και εντοπίσαμε τα μνημεία που συναντάμε κατά τη διαδρομή μας στο σχολείο. Φωτογράφισαμε ό,τι θεωρούσαμε μνημείο και έτσι δημιουργήθηκε το πρώτο πόστερ που αναρτήσαμε στη σχολική αίθουσα. Με αφετηρία το σχολείο χάραξαμε τις διαδρομές-πορείες που οδηγούν στα μνημεία τοπόσημα που γνωρίζουμε.Με τον τρόπο αυτό δημιουργήσαμε το δεύτερο πόστερ.

Ψάχνοντας για μνημεία

Τα γλυπτά ενός διαφορετικού μουσείου

Ταφικά μνημεία του 1^{ου} Κοιμητηρίου Αθηνών

- Το 1ο κοιμητήριο Αθήνας είναι ένας ιδιαίτερος τόπος. Πέρα από το γεγονός ότι αποτελεί έναν τόπο συνάντησης, ιστορίας και μνήμης είναι ένα μοναδικό υπαίθριο μουσείο, μία υπαίθρια γλυπτοθήκη της πόλης της Αθήνας. Εκεί ήρθαμε σε μία πρώτη επαφή με αυτό, γνώρισαμε την ιστορία του, το περπάτησαμε και στάθηκαμε σε κάποια από τα σημαντικότερα μνημεία του (περίπου 17 τον αριθμό).
- Συσχετίσαμε την νεοελληνική τέχνη, με τη νεοελληνική ιστορία και την νεοελληνική κοινωνία. Ακούσαμε για την τυπολογία των μνημείων του δέκατου ένατου και του εικοστού αιώνα, τους κατόχους τους, όπως επίσης και για άλλες κατηγορίες γλυπτών, τα ολόσωμα αγάλματα, (όρθιες ή καθιστές μορφές που κοσμούν τα μνημεία του πρώτου κοιμητηρίου), προτομές, σταυρούς - επιτύμβιες πλάκες κλπ
- Την ξενάγηση υλοποίησε η εκπαιδευτικός κ.Δήμητρα Μπάρμπα.

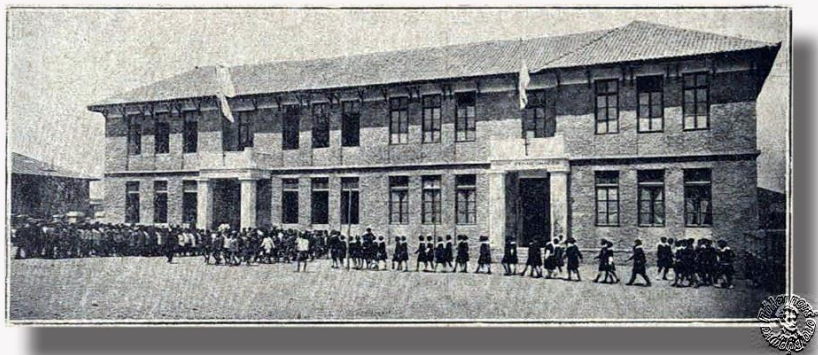
Επιστροφή στη βάση μας

- Με δεδομένο ότι πίσω από κάθε μνημείο κρύβεται μια ιστορία ξεκινήσαμε να επισκεπτόμαστε τα χαρακτηριστικά μνημεία-τοπόσημα του δήμου μας με αφετηρία το σχολείο μας..Ο στόχος ήταν να ανακαλύψουμε την ιστορία του συνοικισμού Βύρωνα έτσι όπως τη μαρτυρούν τα σημάδια του παρελθόντος που επιβίωσαν ως σήμερα με αρωγό την τεχνολογία. Η ψηφιακή εφαρμογή σάρωσης QRcode ,που δημιούργησε ο Δήμος Βύρωνα σε συνεργασία με το Μουσείο Ιστορίας του Δήμου Βύρωνα ,μας βοήθησε ακόμα περισσότερο να ανιχνεύσουμε την ιστορία της πόλης μας ,που, αν και άλλαξε, κρύβεται μπροστά στα μάτια μας.
- Συγκεκριμένα δημιουργήθηκε μία διαδρομή στις γειτονιές του Βύρωνα, όπου σε 12 τοπόσημα μπορεί κανείς να βρει πινακίδες και με τη χρήση Qr να μάθει περισσότερα για το σημείο αυτό .Εμείς από τα 12 αυτά σημεία επιλέξαμε να γνωρίσουμε καλύτερα «Το Σχολείο μας- 1^ο Δημοτικό Σχολείο Βύρωνα», «Τα αγαλαματάκια» , «Το παλιό Δημαρχείο» , «Το Ταπητουργείο» ,την «Πλατεία Αγίου Λαζάρου- Το διοικητήριο » και την «Αγία Τριάδα»

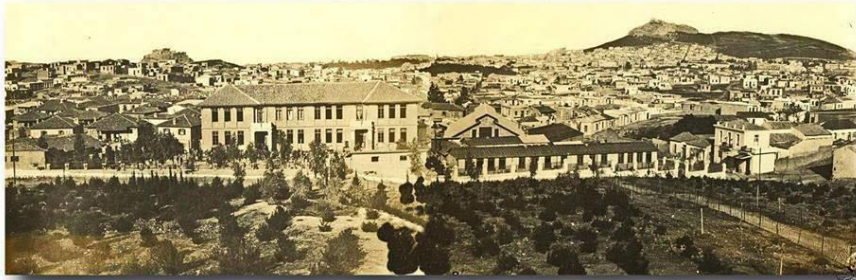
Αφετηρία :
1^ο Δημοτικό Σχολείο Βύρωνα
Από το χτες στο σήμερα. Η διαδρομή ξεινιά

Παρά λίγο 100...

Το 1^ο δημοτικό σχολείο Βύρωνα κλείνει το 2024 τα εκατοστά του γενέθλια.
ΦΕΚ 194/ΑΑΠ/03-08-2011 Κήρυξη του 1ου Δημοτικού Σχολείου Βύρωνα ως διατηρητέου

«Χαρακτηρίζουμε ως μνημείο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1γ, του Ν. 3028/2002, το κτίριο του πρώην 1ου και 2ου Δημοτικού Σχολείου Αγίας Τριάδας [...], επί των οδών Κωνσταντιλιέρη και Ερυθραίας, στο Δήμο Βύρωνα Νομού Αττικής, διότι αποτελεί ένα από τα ελάχιστα εκπαιδευτήρια της εποχής ίδρυσης του οικισμού του Βύρωνα, το οποίο έχει διατηρήσει την αυθεντικότητα και τη χρήση του επί ογδοηκονταετία και ως εκ τούτου αποτελεί κτίριο με ιδιαίτερη ιστορική και κοινωνική σημασία, στενά συνδεδεμένο με τις μνήμες των κατοίκων του Βύρωνα».

<http://listedmonuments.culture.gr/>

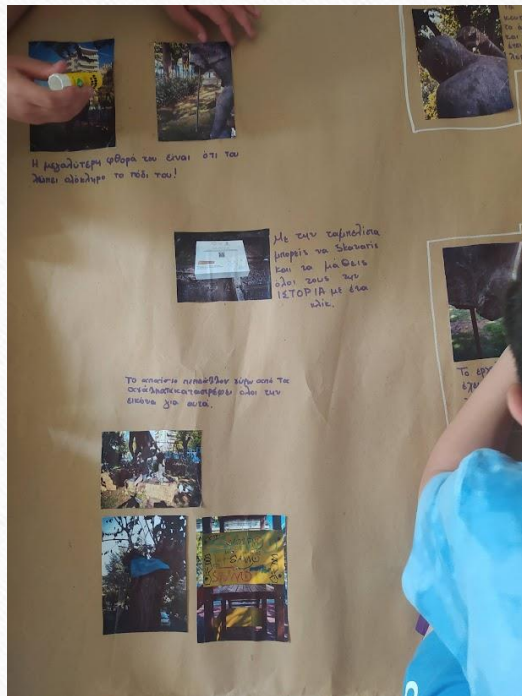
1^{ος} σταθμός

«Τα αγαλματάκια–Μνημείο εργασίας»

Χωρίστηκαμε σε ομάδες .Κάθε ομάδα ανέλαβε να μελετήσει και να παρουσιάσει ένα από τα τρία γλυπτα του συμπλέγματος. Μαραγκιός ,σιδεράς και χτίστης συμβόλιζαν την ανόρθωση των προσφύγων μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή με τρεις γλυπτές μπρούτζινες μορφές εργατών. Ενδιαφέρον είχε το γεγονός ρωτήσαμε τους περαστικούς, για να δούμε ,αν γνωρίζουν την ιστορία του γλυπτικού συμπλέγματος και σχεδόν κανείς δεν τη γνώριζε . Το «**Μνημείο εργασίας**» ,όπως είναι και το επίσημο όνομά του τράβηξε ιδιαίτερα το ενδιαφέρον μας για την περιπετειώδη ιστορία του, καθώς εκτέθηκε κατά περιόδους σε διαφορετικά σημεία του Βύρωνα. Κρύφτηκε – εξαφανίστηκε στις αποθήκες του δήμου κατά την περίοδο της δικτατορίας ως σύμβολο αγώνα και ξαναβρέθηκε στην αρχική του θέση το 2004.

'Ωρα εργασίας και για εμάς...

Χτίστης , μαραγιός και σιδεράς...με πολύ
μεγάλη ιστορία και πολύ μεγάλες φθορές .

Στην 1η και 2η φωτογραφία το μνημείο βρίσκεται στην αρχική του θέση ενώ στην 3η φωτογραφία στο πάρκο της Αγίας Τριάδας.

2^{ος} σταθμός: «Παλιό Δημαρχείο»

Ένα από τα χαρακτηριστικότερα κτίρια μαζί με το 1^ο Δημοτικό Σχολείο

- Το διώροφο κτίριο με τον εξώστη διατηρεί ως σήμερα την αρχική του μορφή. Ξεκίνησε τη λειτουργία του ως πολυϊατρείο του Ερυθρού Σταυρού από το 1936 και ως το 1996 λειτούργησε ως δημαρχείο. Πρόκειται να στεγάσει το Μουσείο του Δήμου Βύρωνα.

3^{ος} σταθμός: «Ταπητουργείο» χώρος κατασκευής χαλιών, όπου βρήκαν εκεί δουλειά πολλές προσφυγοπούλες. Σήμερα είναι γνωστό ως «Στέκι» και εκεί γίνονται διάφορες εκδηλώσεις.

Το ταπητουργείο στο Βύραια. (G.R.S., Αρχείο E.A.I.A.)

4^{ος} σταθμός: «Πλατεία Αγίου Λαζάρου» «Διοικητήριο»

Τόπος συνάντησης και παιχνιδιού με τον χαρακτηριστικό μικρό ναό του Αγίου Λαζάρου

Τα εγκαινία του συνοικισμού του Βύρωνα έγιναν στις 16 Απριλίου 1924 με κοπέλες στα παράθυρα του πρώτου ορόφου του διοικητηρίου (πηγή: Αρχείο ΕΡΤ, συλλογή Πέτρου Πουλίδη)

Το διοικητήριο, ένα από τα πρώτα κτίρια που χτίστηκαν. Εκεί συνενώθηκαν διάφορες δημόσιες υπηρεσίες, όπως η χωροφυλακή, ο σταθμός πρώτων βοηθειών, το ταχυδρομείο. Το διοικητήριο δεν υπάρχει πια, Κατεδαφίστηκε το 1995. Ωστόσο η μαρμάρινη επιγραφή εντοιχίστηκε το 2004 και βρίσκεται δίπλα στην προτομή του Λόρδου Βύρωνα

5^{ος} σταθμός: «Αγία Τριάδα» ο μητροπολιτικός ιερός ναός του Βύρωνα που άρχισε να χτίζεται το 1927 καθώς το ξωκλήσι του Αγ. Λαζάρου δεν ήταν αρκετό να καλύψει τις ανάγκες των πιστών.

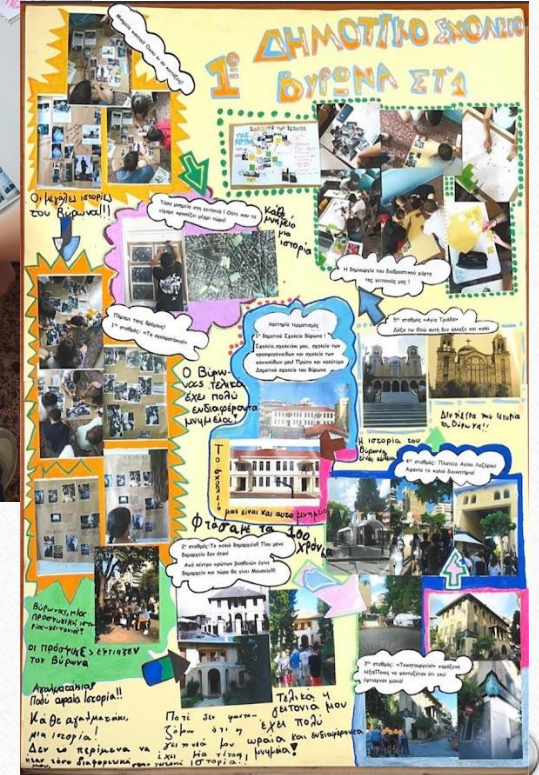

- Από το παρελθόν στο παρόν!

Επιστροφή στο σχολείο ! ώρα να μπουν όλα στο διαδραστικό χάρτη μας

Σαρώστε την ιστορία!

Δημιουργία του διαδραστικού χάρτη

Το πρόγραμμα ακολούθησε μια κυκλική πορεία. Οι μαθητές/-τριες ξεκίνησαν χαράσσοντας στον χάρτη της πόλης διαδρομές που οδηγούσαν σε μνημεία κοντινά στο σχολείο για τα οποία δε γνωρίζαν τίποτε παρά μόνο την ύπαρξη τους και κατέληξαν στη δημιουργία ενός διαδραστικού αυτή τη φορά χάρτη που ζωντανεύει το παρελθόν της γειτονιάς –πόλης τους χάρη στην ψηφιακή τεχνολογία.

Οι μαθητές του Στ' 1 σας προσκαλούν να **«σαρώσετε»** τους κωδικούς QR που υπάρχουν στον χάρτη που δημιούργησαν ,να δείτε φωτογραφίες από το παρελθόν της γειτονίας τους, να διαβάσετε ή και να ακούσετε την ιστορία των τοπόσημων του Βύρωνα.

«**Σαρώστε την ιστορία**» μαζί τους και μάθετε για τις σημαντικές ιστορικές στιγμές του Δήμου Βύρωνα., του πρώτου προσφυγικού συνοικισμού, που δημιουργήθηκε από ανθρώπους που μετακινήθηκαν από τον τόπο τους βίαια τους λόγω ενός σκληρού πολέμου.

Η ανάγνωση- επεξεργασία του βιβλίου «Το αγόρι στο θεωρείο» της Αγγελικής Δαρλάση καθώς και η επίσκεψη στο Μουσείο Μικρασιατικού Πολιτισμού-Φιλιώ Χαιδεμένου βοήθησαν να ευαισθητοποιηθούν οι μαθητές στο θέμα του ξεριζωμού των προσφύγων και τη δημιουργία μιας νέας δυσκολής ζωής στις νέες πατρίδες .

-
- Ευχαριστούμε το Δήμο Βύρωνα που μας έδωσε τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουμε το υλικό που δημιουργήθηκε για το πρόγραμμα «Μνήμες καθ' οδόν».

Πηγές/ βιβλιογραφία -συνδεσμογραφία

- Το φωτογραφικό υλικό που δεν προέρχεται από ληψεις των μαθητών ,προέρχεται από τις εικόνες στο Google,
  - Από το ιστορικό αρχείο της ΕΡΤ
-
- από φωτογραφίες του Γιώργου Μπακούρου που για πρώτη φορά στη σελίδα «Η ΑΘΗΝΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ» και είναι από το Αρχείο του Γεωργίου Μπακούρου © 2012. All rights reserved.
  - Από φωτογραφίες της σελίδας «Πάλαι ποτε στο Βύρωνα» σε αφιέρωμα που έγινε για τα σχολεία του βύρωνα
[https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fsway.office.com%2Ffi8S7zcAoWFB2cQmF%3Fref%3DLink%26fbclid%3DIwAR1jLXr5Rh602Nve4QYvFRjeK-dBjnfTTo6Qhtx2DUJQ1a9lkKfszaCIWms&h=AT3gU2CBL5oN_v_rhfwYePFRqZ6My92qo5u0zCAHZXztl8CG-o77XpdJ_2cvLED9wUpotHDAaNkr3v7zHh3P2cATdUMnpM6BjAS4sx-4P-eAlhClAoHJvScqK4rDaJDFR_ZC&__tn__=-UK*F&c\[0\]=AT3CfV9ozfFSIf2sJ8ptlFyaaGILb0U8ByY6EoDxmPFAI8NEjN-G2Fee_gDXIP5cTBS2S4CEFCPKiqr72LGsnGmnw4sAaM-_l6CLWEtjFz3fzNSMhOeSZ5V1BhupUGdOEyzdaG6VrcxBpERUvVen5eOkn9yYsh1zuQcAl2DOCA7bkQxlYuUIyuC98nCF7M0veN0KKqwuXufw](https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fsway.office.com%2Ffi8S7zcAoWFB2cQmF%3Fref%3DLink%26fbclid%3DIwAR1jLXr5Rh602Nve4QYvFRjeK-dBjnfTTo6Qhtx2DUJQ1a9lkKfszaCIWms&h=AT3gU2CBL5oN_v_rhfwYePFRqZ6My92qo5u0zCAHZXztl8CG-o77XpdJ_2cvLED9wUpotHDAaNkr3v7zHh3P2cATdUMnpM6BjAS4sx-4P-eAlhClAoHJvScqK4rDaJDFR_ZC&__tn__=-UK*F&c[0]=AT3CfV9ozfFSIf2sJ8ptlFyaaGILb0U8ByY6EoDxmPFAI8NEjN-G2Fee_gDXIP5cTBS2S4CEFCPKiqr72LGsnGmnw4sAaM-_l6CLWEtjFz3fzNSMhOeSZ5V1BhupUGdOEyzdaG6VrcxBpERUvVen5eOkn9yYsh1zuQcAl2DOCA7bkQxlYuUIyuC98nCF7M0veN0KKqwuXufw)
  - Οι υπερσύνδεσμοι από το δημο Βύρωνα
  - <https://mnimesvyrona.gr/points-of-interest/1o-dimotiko/>
  - <https://mnimesvyrona.gr/points-of-interest/palio-dimarheio/>
  - <https://mnimesvyrona.gr/points-of-interest/varoutidi-square/>
  - <https://mnimesvyrona.gr/points-of-interest/tapitourgeio/>
  - <https://mnimesvyrona.gr/points-of-interest/agia-triada/>